REGIONALNY OŚRODEK DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ w Szczecinie

Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych

NEWSLETTER

grudzień 2020

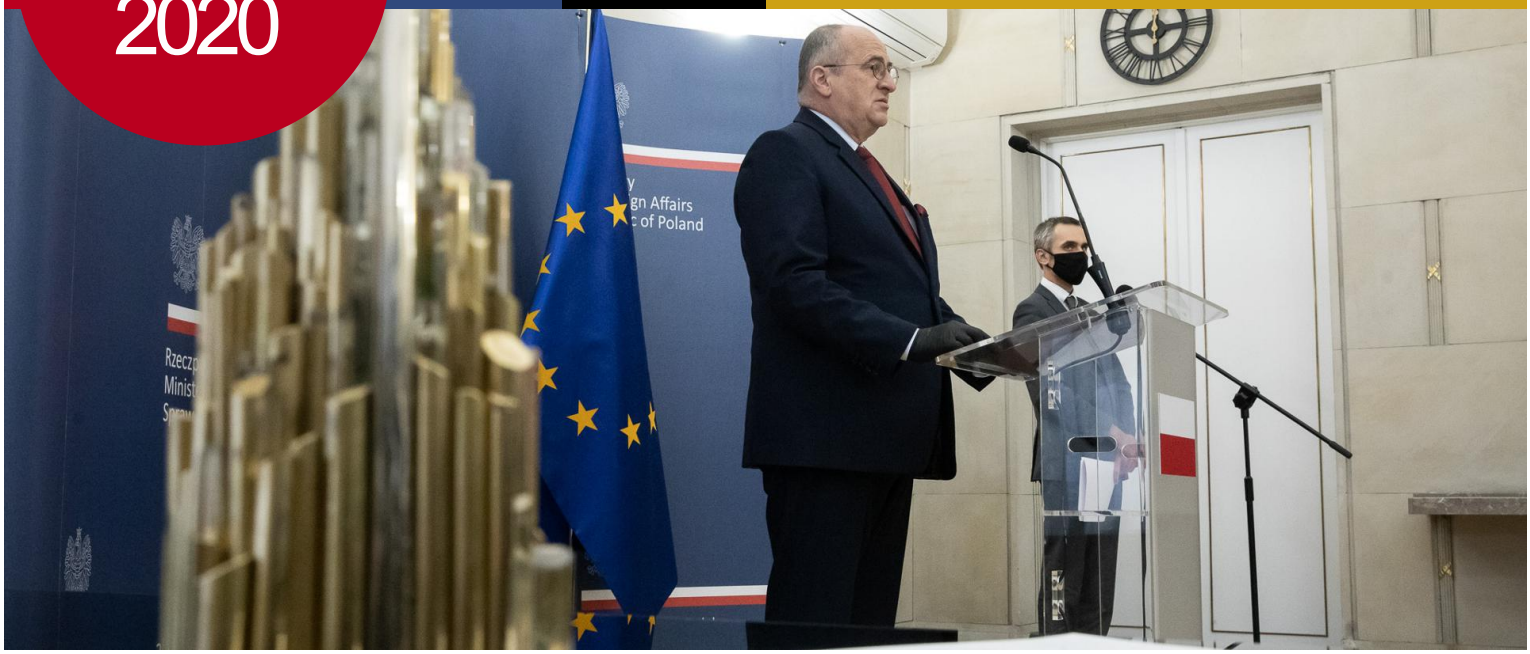

Podsumowanie działań MSZ w obszarze dyplomacji ekonomicznej

Laureatem tegorocznej edycji nagrody Amicus Oeconomiae przyznawanej polskim dyplomatom za szczególny wkład w promocję polskiej gospodarki i wsparcie polskich przedsiębiorców za granicą został Piotr Wilczek, Ambasador RP w USA

PONADTO W NUMERZE POLECAMY:

Działania RODM Szczecin

Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Szczecinie

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Podsumowanie działań MSZ w obszarze dyplomacji ekonomicznej

W gronie wyróżnionych znaleźli się także Ambasador RP w Pekinie, Wojciech Zajączkowski oraz Konsul Generalny RP w Kolonii, Jakub Wawrzyniak. Nagrodę, w formie pamiątkowej statuetki, laureat otrzymał z rąk ministra spraw zagranicznych prof. Zbigniewa Raua w trakcie dzisiejszej ceremonii, która była okazją do podsumowania aktywności resortu spraw zagranicznych w obszarze dyplomacji ekonomicznej. W spotkaniu uczestniczyli także Andrzej Gut-Mostowy, sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Grażyna Ciurzyńska, p.o. Prezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.

Wiceminister Paweł Jabłoński, odpowiedzialny za obszar dyplomacji ekonomicznej, zaprezentował najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2020 roku przez resort spraw zagranicznych. - Trwająca pandemia COVID-19 bardzo mocno wpływa na obecny układ sił na świecie i to w 2021 roku będzie stanowić wyzwanie również dla polskiej dyplomacji ekonomicznej. – podkreślił wiceszef polskiej dyplomacji. W tym kontekście poinformował o uruchomionej na portalu MSZ specjalnej zakładce - Anti-COVID Offer by Polish Business, która umożliwia zamieszczanie ofert produktów i rozwiązań autorstwa polskich przedsiębiorców i naukowców, które są przydatne w przeciwdziałaniu skutkom pandemii. - Celem tej inicjatywy jest wsparcie rodzimego eksportu, bowiem – paradoksalnie - pandemia przyczyniła się również do powstania specyficznego nowego rynku i nowych możliwości eksportowych. Zachęcam wszystkich do korzystania z tej możliwości. – zaznaczył wiceminister Jabłoński.

10 grudnia Międzynarodowym Dniem Praw Człowieka

Tego dnia w 1948 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęło Powszechną Deklarację Praw Człowieka – kluczowy dokument wyznaczający międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka.

Pomimo tego, że Deklaracja została przyjęta 72 lata temu, prawa człowieka w dalszym ciągu są łamane w wielu miejscach na świecie. Co więcej, pandemia COVID-19 postawiła społeczność międzynarodową przed nowymi wyzwaniami w tym obszarze. Bezprecedensowy kryzys zdrowotny bywa wykorzystywany jako pretekst do ograniczania praw człowieka, w tym osób najsłabszych oraz żyjących w strefach konfliktów zbrojnych. Dlatego tematem tegorocznych obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka jest zapewnienie, by po pandemii prawa człowieka były przedmiotem szczególnej troski i fundamentem lepszej przyszłości.

Polska w sposób priorytetowy traktuje konieczność ochrony praw człowieka, w tym szczególnie upomina się o prawa najsłabszych. Pomimo ograniczeń związanych z trwającą pandemią, rok 2020 owocował zatem w wiele inicjatyw na rzecz praw człowieka podejmowanych przez Polskę, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

W bieżącym roku oraz w dwóch kolejnych latach nasz kraj – z racji członkostwa w Radzie Praw Człowieka ONZ – ma ku temu szczególną sposobność. Polska wykorzystuje swoje członkostwo w Radzie do podejmowania konsekwentnych działań na rzecz pełnej realizacji praw człowieka, w tym szczególnie praw dzieci, osób z niepełnosprawnościami czy należących do mniejszości religijnych.

Polska nie ustaje również w walce o rozwój społeczeństwa obywatelskiego w miejscach, gdzie jego aktywność jest utrudniana lub brutalnie tłumiona. Zdecydowanie apelujemy o ochronę społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi, które domaga się przestrzegania swoich podstawowych praw, w tym wolności opinii, wypowiedzi i zgromadzeń.

Polska pomoc humanitarna dla Sudanu

Polska wysyła transport z pomocą humanitarną dla Sudanu. Jest to kolejna w tym roku akcja solidarnościowa zainicjowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych na rzecz kraju, który znalazł się w nagłej potrzebie – powiedział wiceminister spraw zagranicznych Paweł Jabłoński zapowiadając przekazanie pomocy rzeczowej Sudanowi

14 grudnia z Wojskowej Bazy Lotnictwa Transportowego na Okęciu wyruszył transport pomocy humanitarnej na rzecz ludności cywilnej, dotkniętej olbrzymią powodzią, która zalała 17 z 18 prowincji tego kraju. Polska przekazuje do Chartumu drogą lotniczą leki, w tym antymalaryczne i antybiotyki, koce, piżamy, fartuchy operacyjne, ręczniki oraz prześcieradła o łącznej wadze ok. 6 ton i wartości 600 tysięcy PLN.

Odbiorcą środków jest sudańska Komisja Pomocy Humanitarnej. To za jej pośrednictwem środki pomocowe trafią tam, gdzie są obecnie najbardziej potrzebne, a więc do sudańskiego społeczeństwa.

Wiceminister Jabłoński zaznaczył również, że tak szeroko prowadzona akcja pomocowa nie byłaby możliwa bez wsparcia Agencji Rezerw Materiałowych i Polfy Tarchomin. Przekazał także podziękowania resortowi obrony narodowej za gotowość wsparcia w transporcie.

Pomoc okazywana w przez Polskę w roku 2020, w dobie pandemii, ma szeroki wymiar. W jej ramach, oprócz reakcji na nagłe kryzysy jak powódź w Sudanie, czy wybuch w bejruckim porcie, zorganizowano wyjazdy zespołów polskich lekarzy, pielęgniarzy i ratowników medycznych Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej do Włoch, USA, Kirgistanu, Tadżykistanu i Etiopii. Z kolei na Białoruś, Ukrainę i do Mołdawii wysłaliśmy transporty samochodowe ze sprzętem medycznym. Polska akcja pomocowa jest ważną częścią naszej polityki zagranicznej realizowanej w czasie epidemii COVID-19. Jest też istotnym elementem polskiej pomocy rozwojowej i stanowi narzędzie realizacji naszych zobowiązań międzynarodowych.

Posiedzenie Zespołu Zarządzania Kryzysowego MSZ w sprawie brexitu

Podczas dzisiejszego posiedzenia Zespołu Zarządzania Kryzysowego pod przewodnictwem wiceministra Piotra Wawrzyka zostały omówione działania MSZ w kontekście brexitu. Oceniono stan przygotowań placówek dyplomatycznych w Londynie, Manchesterze, Paryżu i Hadze oraz Departamentu Konsularnego MSZ.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz placówki w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemczech, Niderlandach, Francji, Belgii, Danii, Szwecji i Norwegii są przygotowane do niesienia pomocy polskim obywatelom w związku z zakończeniem okresu przejściowego wyjścia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej. MSZ wraz z placówkami zagranicznymi i we współpracy z KPRM oraz pozostałymi resortami, prowadzą intensywną kampanię informacyjną mającą na celu przygotowanie Polaków na zmiany w warunkach wjazdu i pobytu w Wielkiej Brytanii oraz w państwach leżących na trasie lądowej do Zjednoczonego Królestwa. Ponadto, w kluczowych z puntu widzenia ruchu towarowego i osobowego portach będą działały mobilne zespoły konsularne, które na miejscu zapewnią skuteczną pomoc konsularną na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowych.

MSZ oraz polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne na swoich stronach internetowych i w mediach społecznościowych na bieżąco zamieszczają materiały informacyjne dotyczące zakończenia okresu przejściowego, w szczególności:

· informacje o nowych zasadach wjazdu do Wielkiej Brytanii,
· informacje o działaniach podejmowanych przez kraje urzędowania (w tym odniesienia do internetowych stron rządowych dedykowanych kwestiom związanym z brexitem oraz kontakty do właściwych instytucji, mogących pomóc w rozwiązaniu konkretnych problemów),
· najczęściej zadawane pytania wraz z odpowiedziami,
· odniesienia do polskich rządowych stron internetowych dot. brexitu.

Uzgodniona 24 grudnia br. umowa o handlu i współpracy pomiędzy UE a Wielką Brytanią podlega obecnie procedurze ratyfikacji. Od 1 stycznia 2021 roku umowa będzie stosowana tymczasowo. Ze względu na brak czasu na dopełnienie pełnej procedury ratyfikacyjnej Komisja Europejska zaproponowała tymczasowe stosowanie umowy do 28 lutego 2021 roku.

Wpływ brexitu na pobyt w Wielkiej Brytanii i swobodny przepływ ludności

Wjazd i pobyt

Obecnie urzędy konsularne w Zjednoczonym Królestwie skupiają się na **zapewnieniu możliwości uzyskania obywatelom polskim mieszkającym na Wyspach dokumentów paszportowych, które pozwolą im na otrzymanie statusu osoby osiedlonej.** Termin na rejestrację w EU Settlement Scheme **upłynie z dniem 30 czerwca 2021 r. Istotne jest, by wszyscy Polacy zamierzający pozostać w Zjednoczonym Królestwie dokonali tej rejestracji. Obecnie, wg danych Home Office, wnioski złożyło już ponad 4 mln obywateli UE, z czego zdecydowana większość, w tym ponad 700 tys. Polaków, taki status już uzyskało.**

Wjazd do UK w celach turystycznych, odwiedzenia rodziny i przyjaciół, na krótkoterminowe studia i działania związane z biznesem, takie jak spotkania biznesowe czy konferencje **na okres nieprzekraczający 6 miesięcy będzie się odbywał bezwizowo. W celach zarobkowych należy zawsze ubiegać się o wizę pracowniczą.**

Dokumenty

Do 30 września 2021 r. obywatele Polski mogą przekraczać granice Zjednoczonego Królestwa na podstawie ważnego polskiego dowodu osobistego. Od 1 października 2021 r. niezbędne będzie okazanie przy wjeździe ważnego paszportu. Osoby posiadające status osoby osiedlonej lub tymczasowy status osoby osiedlonej (settled lub pre-settled status) będą mogły wjeżdżać na teren UK na podstawie paszportu (zawsze) lub dowodu osobistego (co najmniej do 31 grudnia 2025 r.)

Rynek pracy

Nowy brytyjski system imigracyjny sprawi, że na rynek pracy trafiać będą osoby najbardziej potrzebne tamtejszej gospodarce, niezależnie od posiadanego obywatelstwa. Zgodnie z nowym punktowym systemem potencjalni imigranci z państw Unii Europejskiej będą tak samo traktowani jak imigranci ze wszystkich innych państw. Osoby planujące rozpocząć pracę po 1 stycznia 2021 r. będą musiały uzyskać wizę do pracy w Ambasadzie Zjednoczonego Królestwa w Warszawie.

Potencjalne problemy

Główne problemy jakich się spodziewamy to kolejki w portach Calais, Dover i w Rotterdamie oraz umożliwienie przejazdu samochodom osobowym w okresie od 31 grudnia 2020 do stycznia 2021. Jednocześnie mamy nadzieję, że odprawy celne, m.in. dzięki systemom takim jak „smart border" będą przebiegać sprawnie.

Informacje dla obywateli polskich

W Polsce uruchomione zostały i działają infolinie i bazy wiedzy związane z obsługą szeroko rozumianej problematyki spraw brexitowych (sprawy ogólne, w tym zasady przekraczania granic, celne i podatkowe, eksport i import zwierząt, przewóz towarów, pomoc konsularna):

Ogólne informacje zawiera strona internetowa https://www.brexit.gov.pl/

Pytania dotyczące skutków zakończenia okresu przejściowego w relacjach Unia Europejska – Wielka Brytania wraz z 1 stycznia 2021 roku można zadawać pod adresem mailowym: brexit@mr.gov.pl

Infolinia Komisji Europejskiej Centrum kontaktowe Europe Direct

Bezpłatna infolinia 0 800 6 7 8 9 10 11 – prowadzona również w języku polskim – działa w dnia robocze w godzinach 9.00 – 18.00.

Sprawy celne i podatkowe

Konsultanci infolinii Krajowej Informacji Skarbowej są dostępni od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 18:00 pod numerami tel.:

tel. **801 055 055** (dla połączeń z telefonów stacjonarnych)
tel. **22 330 03 30** (dla połączeń z telefonów komórkowych)
tel. **+48 22 330 03 30** (dla połączeń z zagranicy)

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Szczecinie

Gra miejska “Grudzień`70. Szczecin Miastem Wolności” 12.12.2020 r.

Od kilku już lat gry miejskie stanowią wyśmienitą zabawę promującą miasta, ważne wydarzenia czy postacie. Stowarzyszenie Eko-Spol, przy współpracy z p. Małgorzatą Kryk i Sonią Pańczuk- Mura, zorganizowało grę miejską pt. „Grudzień ’70 Szczecin Miasto Wolności”. Zabawa ta stanowi alternatywny sposób na spędzenie wolnego czasu, połączony z odkrywaniem Szczecina i faktów związanych z wydarzeniami, jakie miały miejsce w grudniu w 1970 r.

Nasza gra ma charakter uliczny. Zespoły uczestników rywalizują na ulicach miasta, starają się wykonać przygotowane zadania w jak najkrótszym czasie. Liczą się: szybkość, wiedza, kojarzenie faktów, praca zespołowa, orientacja w terenie.

Nasza przygoda rozpoczyna się na placu Solidarności w Szczecinie. W związku z pandemią , drużyny zostały uformowane zdalnie . Nie spotykamy się w jednym punkcie. Każda z drużyn wylosowała swoje miejsce startowe. Ich zadaniem jest dotarcie do punktów zadaniowych. Na początek każda z drużyn losuje numerek 1-6, oznaczający do którego punktu, jako pierwszego, drużyna musi dotrzeć. Kolejność pozostałych punktów zadaniowych jest dowolna. Na przemierzenie całej trasy uczniowie mają 3 godziny. Na punktach zadaniowych znajdują się przewodnicy, którzy punktują drużyny.

Debata „Rewolta Grudniowa w Szczecinie" miała miejsce online w Polskim Radiu Szczecin 14 grudnia 2020 r.

Tematem wiodącym był Szczeciński Grudzień 1970 r, z okazji 50. rocznicy tych tragicznych wydarzeń.

W debacie udział wzięli:

•red. Piotr Semka,

•prof. dr hab. Antoni Dudek

•dr hab. prof. US Krzysztofa Kowalczyk.

Prof. dr hab. Antoni Dudek

Bunt robotniczy na Wybrzeżu w 1970 r. jest przez historyków powszechnie uważany za jedno z najważniejszych wydarzeń w dziejach PRL. Bardzo często jednak, w analizie znaczenia rewolty grudniowej eksponuje się tylko jej decydującą rolę w obaleniu ekipy Władysława Gomułki. Druga, równie ważna rola Grudnia '70, związana z udoskonaleniem przez robotników metody walki z istniejącym systemem władzy wydaje się jak dotąd mniej doceniona. Tymczasem ten właśnie aspekt wydarzeń grudniowych wydaje się szczególnie istotny dla zrozumienia zarówno przemian w świadomości społecznej jakie nastąpiły w latach siedemdziesiątych, jak i genezy NSZZ "Solidarność".

Ze zrozumiałych względów w powszechnej opinii dominuje obraz rewolty grudniowej jako ciągu krwawych starć demonstrujących tłumów z oddziałami milicji i wojska. Jednak w dłuższej perspektywie znacznie ważniejsze było stworzenie przez protestujących robotników ponadzakładowych komitetów strajkowych. 19 grudnia, w trzecim dniu strajku w Stoczni im. Adolfa Warskiego, przedstawiciele innych protestujących zakładów, którzy przybyli na jej teren, podjęli wraz z członkami stoczniowego komitetu decyzję o utworzeniu Ogólnomiejskiego Komitetu Strajkowego (OKS).

To właśnie w trakcie strajku grudniowego w Szczecinie wyraźnie zarysował się model organizacyjny, który uległ powtórzeniu po blisko dziesięciu latach w sierpniu 1980 r. Sprowadzał się on do uzyskania przez jeden ze strajkujących zakładów (w Szczecinie była to Stocznia im. A. Warskiego i – w mniejszym stopniu – Stocznia Remontowa „Gryfia") dominującej pozycji. Powołany w nim komitet strajkowy odgrywał – niezależnie od istnienia struktur ponadzakładowych – decydującą pozycję zarówno w określeniu metod walki, jak i formułowaniu żądań.

Znaczenie rewolty grudniowej w procesie destrukcji systemu komunistycznego polegało na szerokim upowszechnieniu w świadomości robotniczej następujących poglądów:

1) Strajk okupacyjny jest bezpieczniejszą i skuteczniejszą metodą walki niż demonstracje uliczne.

2) Akcją strajkową powinien kierować komitet, skupiający przedstawicieli całej załogi i posiadający w swojej strukturze wyspecjalizowane komórki zajmujące się poszczególnymi problemami.

3) Należy dążyć do stworzenia ponadzakładowych struktur strajkowych, których zadaniem będzie: koordynacja działań, ujednolicenie żądań, podjęcie negocjacji i zawarcie porozumienia.

4) Postulaty nie mogą dotyczyć wyłącznie spraw socjalnych i płacowych, ale winny również obejmować żądania instytucjonalnych gwarancji ich spełnienia w postaci niezależnych od władz państwowych związków zawodowych.

REDAKCJA BIULETYNU
Mariusz Brzostek- konsultant RODM Szczecin

REGIONALNY OŚRODEK DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ SZCZECIN

Al. Wojska Polskiego 63, IV p., pokój 4/41

Tel. +914003137

E-mail: rodm@rodm-szczecin.pl

www.rodm-szczecin.pl

Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych